

Informatie aangeleverd door de indieners: aanvraag nieuwe onderwijskwalificatie Datacommunicatie- en Netwerktechnieken

Indieningsdatum

26/06/2022

Aanvrager

- GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Provinciaal Onderwijs Vlaanderen
- Onderwijsvereniging van Steden en gemeenten
- SYNTRUM

Nieuwe onderwijskwalificatie

Datacommunicatie- en Netwerktechnieken

VKS 3

(gewoon voltijds) secundair onderwijs, derde graad, arbeidsmarktfinaliteit, bso

Samenstelling

De onderwijskwalificatie is als volgt samengesteld :

- 1) Decretale eindtermen A-finaliteit
- 2) Beroepskwalificatie: BK Datacommunicatie- en netwerktechnieker (0469)

Maatschappelijke, economische of culturele behoeften

De jobs van de toekomst omvatten grotendeels ICT-profielen. Heel wat van deze jobs geraken vandaag niet ingevuld. Het is dus een grote bedreiging voor heel wat bedrijven uit de IT- en telecomsector. Vanuit maatschappelijk en economisch oogpunt is er een grote behoefte aan goed opgeleide jongeren in ICT-opleidingen. De arbeidsmarkt heeft een grote vraag naar ICT-profielen op alle niveaus, zowel niveau secundair als hoger onderwijs (hooggeschoold, middengeschoold). Arvastat toont aan dat alleen VDAB al tussen april 2021 en april 2022 volgend 12.896 vacatures ontving voor de sector informatica, media en telecom voor het grondgebied Vlaanderen. Dit geeft volgende provinciale spreiding

- Antwerpen : 5.288 vacatures
- Vlaams-Brabant : 1.576 vacatures
- West-Vlaanderen : 1.233 vacatures
- Oost-Vlaanderen : 2.397 vacatures
- Limburg : 551 vacatures
- Buiten Vlaanderen : 1.851 vacatures

De knelpuntberoepenlijst 2022 bevat verschillende ICT-beroepen. Deze worden omschreven als zwaar statistisch knelpuntberoep en dragen zowel een kwantitatief als kwalitatief karakter. Op deze lijst vinden we volgende beroepen terug :

- Bedrijfsanalist ICT
- Verantwoordelijke ICT
- Integratie en implementatie expert ICT
- Netwerkbeheerder
- Databankbeheerder

Analist ontwikkelaar ICT

Voor de periode mei 2021 – april 2022 geeft dit volgend aantal vacatures per specifiek ICT-profiel in de Arvastat-databank (dus enkele en alleen gemeld via VDAB):

- Bedrijfsanalist ICT : 639 vacatures
- Verantwoordelijke ICT : 227
- Integratie en implementatie expert ICT : 902
- Netwerkbeheerder : 525
- Databankbeheerder : 127
- Analist ontwikkelaar : 2330
- Ontwikkelaar telecomnetwerken : 16
- Websitebeheerder : 59
- Analist communicatie- en informatiesystemen : 136
- Technicus PC en kantoormateriaal : 521
- Computeroperator : 73

VDAB heeft alleen zicht op de vacatures die via hun tools gemeld worden. De sector gebruikt daarnaast ook heel wat andere en eigen rekruteringskanalen zoals o.m. de uitzendkantoren.

Onderwijskundige en opvoedkundige context

De datacommunicatie- en netwerktechnieker staat in voor het installeren en herstellen van data- en communicatienetwerken en randapparatuur volgens de voorgeschreven opdracht teneinde een performant netwerk voor de gebruikers te verzekeren.

Een job in de IT-sector is al jarenlang een knelpuntberoep en zal de komende jaren nog niet snel opgelost geraken, gezien de grote instroom vanuit onderwijs uitblijft. Onderwijs speelt nog onvoldoende in op de noden van de sector. We leven in een snel wijzigende maatschappij waarbij ICT een zeer grote impact heeft en voor komt in bijna elke beroepsuitvoering. De domeinen waarin de werknemers zich kunnen profileren zijn enorm breed en divers. Dit vraagt dan ook een veelzijdig palet aan competenties. Het is dan ook de taak van onderwijs om onze leerlingen daarop voor te bereiden en het vereiste aanbod aan opleidingen te voorzien.

Deze onderwijskwalificatie is een noodzakelijk aanbod voor leerlingen met een uitgesproken interesse en motivatie voor ICT-opleidingen en voor wie een praktische en uitvoerende aanpak centraal staat. Op deze manier wordt de horizontale lijn doorgetrokken van het ICT-opleidingsaanbod van doorstroomfinaliteit, naar dubbele finaliteit naar arbeidsmarktgerichte finaliteit. Deze leerlingen zijn sterk in het leren binnen de concrete-praktische context eigen aan het studiedomein en de studierichting. Vanuit deze concrete - praktische context van de studierichting kunnen ze praktijkgerichte inzichten verwerven en toepassen. Zij zijn in staat om de aangeleerde handelingen in praktijk toe te passen en werken volgens procedures om technische uitdagingen te realiseren. Algemene vakken stemmen hun thema's af op de praktijkvakken.

De leermotivatie van de leerlingen wordt gestimuleerd door hen technische en praktische leerinhouden aan te bieden, hen te laten kennis maken met de wereld van de ICT en het segment van hardware-componenten. ICT is in de hedendaagse maatschappij niet meer weg te denken. Dit geeft extra stimuli, uitdagingen en motivatie aan de leerlingen.

De nood aan betere en ruimere competentieontwikkeling op vlak van ICT en digitalisering wordt tevens beklemtoond door de actuele projectoproepen zoals Digisprong, Edusprong, Digibanken, We verwijzen hier tevens naar de mails van enkele coördinatoren van een CDO van het GO! die de nood van deze opleiding onderstrepen. De mails worden nagestuurd naar het mailadres hierboven.

Op 23 maart 2022 werd een gemeenschappelijk akkoord bereikt tussen de onderwijsverstrekkers (GO!, KathOndVla, OVSG, POV) en Agoria in de aanwezigheid van AHOVOKS, vertegenwoordigd door Mieke Colin, over de noodzaak om deze onderwijskwalificatie op te nemen in de matrix en uit te rollen in onze onderwijsinstellingen.

Instroom en uitstroom

Wat betreft de huidige instroom in de studierichting PC-technicus in leren & werken, baseren we ons op de oktobertelling 2021 : het GO! telt 134 leerlingen, OVSG 21 leerlingen en de Syntra : 52 leerlingen. Totaal 207 leerlingen. We willen hierbij opmerken dat het grootste deel van de leerlingen in de huidige opleiding ook het diploma secundair onderwijs behaalt.

Wanneer deze onderwijskwalificatie zal uitgerold worden in het voltijds secundair onderwijs zal een breder publiek aan leerlingenprofielen worden aangetrokken. Het zal een logische vervolgopleiding worden na de tweede graad elektriciteit.

Het grootste deel van de leerlingen stroomt hoofdzakelijk uit naar de arbeidsmarkt, waar ze aan de slag gaan als

- 🔗 ICT coördinator in een school
- 🔗 Assistent van de IT-Coördinator
- 🔗 IT dienst van ziekenhuizen, zorgbedrijf, ...
- 🔗 ICT-medewerker zoals Mediamarkt, Fnac Vandenborre, Tones, ...
- 🔗 Hersteller-verkoper in een elektronica/informaticawinkel
- 🔗 Technicus voor hardware/software in een groot bedrijf
- 🔗 Medewerker bij internetproviders zoals telenet en proximus
- 🔗 Medewerker in bedrijven voor website-ontwikkeling en app-ontwikkeling

Vandaag stromen er ook leerlingen vanuit de studierichting PC-technicus door naar een vervolgtraject in een HBO5-opleiding.

Materiële en financiële middelen, expertise en samenwerking

Deze opleiding vraagt geen dure investeringen aan grote infrastructuur en machines. Het volstaat de nodige hardware en software te voorzien, evenals de expertise van de leerkracht die primordiaal is. Daarbij kan de ervaring en de expertise van leraren die nu reeds de technische pakketten soft- en hardware m.b.t. PC en randapparatuur geven aan de huidige studierichting PC-technicus een grote meerwaarde betekenen.

Plaats in de opleidingsstructuur, vereiste voorkennis en wenselijkheid aanbodbeperking

3de graad arbeidsmarktfinaliteit in het domein STEM, als logische vervolgopleiding boven de 2de graad elektriciteit

Deze onderwijskwalificatie vervolledigt de horizontale lijn aan de rechtse zijde (ter hoogte van informatica- en communicatie)

Onderscheid/samenhang met andere onderwijskwalificaties

De matrix van de modernisering secundair onderwijs heeft tot op heden geen enkel aanbod voor ICT-onderwijskwalificaties in de arbeidsmarktgerichte finaliteit. Deze onderwijskwalificatie komt te

gemoed aan een hiaat in deze matrix, waarbij de horizontale kwalificatielijn voor ICT-opleidingen nog geen invulling kent voor de arbeidsmarktgerichte opleidingen.

Vervangt de onderwijskwalificatie een andere onderwijskwalificatie(s)

De opleiding PC-technicus in het actuele stelsel van leren en werken staat nog steeds op 'te bepalen' in de matrix. Verder komt deze opleiding te gemoed aan een hiaat in de huidige matrix.

Extra informatie CDO Dendermonde

Een opleiding PC-technieken binnen het stelsel van leren en werken is zowel maatschappelijk als economisch een echte meerwaarde, als ze al niet noodzakelijk is.

Maatschappelijk is het zo dat er 22 leerlingen zijn in GO! talent die met PC-technieken een opleiding hebben gevonden die aansluit op hun interesses en talenten. Dit voorkomt vroegtijdige schooluitval en zorgt ervoor dat ze met een diploma op de arbeidsmarkt verschijnen.

Een arbeidsmarkt die echt wel nood heeft aan mensen met hun profiel. Alle voortgezette opleidingen na het secundair onderwijs bereiden studenten op één of andere manier voor op programmeren. Door de krapte aan informatici op de arbeidsmarkt wordt er van hen heel wat kennis, vaardigheden en verantwoordelijkheid gevraagd. Hun loon is hier dan ook op afgestemd. Het gevolg hiervan is in het werkveld een gebrek aan mensen met kennis en vaardigheden die gericht zijn op hardware, netwerken, bekabeling en de ermee samenhangende probleemoplossingen. Laat het nu net dat zijn waar een opleiding als PC-technieken zich tot richt.

Voor het moment hebben we 22 leerlingen binnen deze opleiding. Bij het opstarten van deze studierichting had de school het moeilijk om geschikte werkplekken te vinden. Ondertussen loopt dit beter en is het opvallend dat scholen, computerwinkels, stadsdiensten en grote bedrijven uit de regio steeds meer beginnen te rekenen op onze leerlingen. Dit niet alleen als plaats van tewerkstelling tijdens hun opleiding, heel wat onze afgestudeerden vinden op diezelfde plaatsen ook werk.

Als school zien we dus niet alleen leerlingen die zich kunnen ontplooiën en tot bloei komen binnen deze studierichting, ook nadien zien we onze afgestudeerden hun weg vinden op onze veeleisende arbeidsmarkt.

Extra informatie CDO Oostende

E-mail checken, administratieve zaken afhandelen, surfen op sociale netwerken, online lessen volgen: digitale technologie is alomtegenwoordig in het dagelijkse leven van zowat iedereen. Het voorbije jaar, waarin afstandsonderwijs en telewerk, online bestellen en reserveren een hoge vlucht hebben genomen door de gedwongen lockdown tijdens de coronapandemie, is eens te meer gebleken dat een basiskennis en een uitgebreide mogelijkheid aan ondersteuning essentieel is geworden om de digitale ongeletterdheid aan te pakken.

Binnen de opleiding PCT in het deeltijds onderwijs hebben we gezien dat het laatste jaar bijna alle leerlingen in vrijwillig of stage verband aan de slag konden, wat duidt op een vraag naar het soort profielen binnen het deeltijds.

Er is in de ICT heel veel vraag naar kennis maar evengoed naar hands-on bereidwilligheid om verschillende ICT-projecten tot een goed einde te brengen. En daar kunnen onze leerlingen met hun specifiek profiel net dat gat opvullen.

Door de specifieke werking van een deeltijds en de strakke structuur van onze cursus kunnen we onze leerlingen inzetten op verschillende vlakken binnen de ICT-wereld. Met de ruime ondersteuning in de school kunnen we ook de leerlingen met specifieke noden de nodige ondersteuning geven om tot een tewerkstelling te komen.

Ondertussen zijn we ook samenwerkingsverbanden aan het leggen met een aantal grote spelers op de ICT-markt. Eenvoudig afgelijnde en stap voor stap uit te voeren jobs zijn voor onze leerlingen de beste taken en daar gaan we dus ook naar op zoek.

Minpunt aan dit alles is dat de inhoud van de opleiding en de noden van de sector die kunnen van toepassing zijn op onze leerlingen meer op elkaar moeten afgestemd worden. We geloven dat de opleiding PC-technicus naar IT-consulent moet evolueren. Dit zou moet kunnen binnen dual. Wij zijn nog altijd bereid om dit samen met de sector in competenties om te zetten.

Een IT-consulent is in de eerste plaats de huisdokter van de computer. Hij beschikt over een brede algemene IT kennis en is zelfredzaam en creatief. Hij lost kleine acute informaticaproblemen op, maar hij weet vooral de klant door te sturen naar de correcte expert. Daarnaast kan de IT-consulent door zijn brede kennis van de IT op een efficiënte manier opgeleid worden naar meer gespecialiseerde functies bijvoorbeeld netwerkbeheerder, systeembeheerder. ERM- manager, CMS manager, etc